

Evidencijski broj / Article ID: 20727462

Vrsta novine / Frequency: Dnevna

Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska

Rubrika / Section:

SVEČANOST U BUJAMA Obnovljen spomenik palim borcima u Plovaniji, podignut 1981.

U Istri se s ponosom čuvaju i obnavljaju spomenici žrtvama Drugog svjetskog rata

Jedinstvo u obnovi spomenika u Plovaniji u kojoj su sudjelovale sve općine i gradovi Bujštine, kao i susjadi iz Slovenije, još jednom je pokazalo da našoj Istri, ljudima naše Istre, granice nisu prepreka, poručila je zamjenica istarskog župana Jessica Acquavita

Napisala i snimila
Gordana ČALIĆ ŠVERKO

BUJE ► U povodu obilježavanja 80. godišnjice pripojenja Istre Hrvatskoj i 30. obljetnice Istarske županije, prigodnom svečanošću obilježen je dovršetak obnove spomenika palim borcima i žrtvama fašističkog terora u Plovaniji. Svečanost je zbog najave lošeg vremena održana u kino dvorani Pučkog otvorenog učilišta Buje, a prisutnima se je obratila zamjenica istarskog župana Jessica Acquavita.

- Osim što se prisjećamo antifašističke borbe i svih antifašista koji su se borili za slobodu i demokraciju, slavimo zajedništvo, u prošlosti, ali i u sadašnjosti. Činjenica da su se protiv fašizma zajedno borili Hrvati, Talijani, Slovenci i drugi narodi, najbolji je primjer plemenitosti antifašizma i veličine ostvarenih ciljeva. Također, jedinstvo u obnovi spomenika u Plovaniji u kojoj su sudjelovale sve općine i gradovi Bujštine, kao i susjadi iz Slovenije, još jednom je pokazalo da našoj Istri, ljudima naše Istre, granice nisu prepreka. Možda je na to važno ukazati upravo danas kada su na našim granicama, zbog objektivnih razloga i opasnosti od terorizma, ponovno uspostavljene kontrole koje nadamo se, neće drugo potrajati, poručila je Acquavita.

Hrabrost i odanost

- Ponosni smo što je spomenik u Plovaniji obnovljen baš u godini kada obilježavamo 80. obljetnicu Pazinskih odluka i 30. obljetnicu Istarske županije. Dok se u mnogim mjestima širom Hrvatske ruše i oštećuju spomenici žrtvama Drugog svjetskog rata, mi ih u Istri s ponosom čuvamo i obnavljamo, kazao je potpredsjednik Udruge antifašista Bujštine Edi Andreasić.

Spomenik, podignut prije nešto više od četiri desetljeća,

Obnovljen spomenik palim borcima u Plovaniji

točnije 1981. godine, svjedoči o hrabrosti i odanosti onih koji su se borili za slobodu i pravdu u teškim ratnim vremenima, poručio je gradonačelnik Buje Fabrizio Vižintin.

Iako u Istri žive tri naroda i govore tri jezika, imamo jedno srce i gajimo istu vrijednost, isklesanu u stoljećima zajedničkog života. Očuvali smo je prije svega zaslugom boraca protiv fašističkog i nacističkog nasilja.

Aleš Bržan, gradonačelnik Kopra

- Zajedno s našim susjedima iz pograničnih općina i gradova slovenske i hrvatske Istre, obnovom spomenika čuvamo sjećanje na njihovu žrtvu. Spomenik u Plovaniji je simbol našeg zajedničkog povjesnog naslijeđa, zajedničke kulture, a i zajedničke budućnosti. Neka nam spomenik uvijek služi kao podsjetnik na važnost mira, slobode i zajedništva, naglasio je Vižintin te se zahvalio svima koji su doprinijeli realizaciji

ovog projekta, Istarskoj županiji, općinama Brtonigla, Grožnjan i Oprtalj, gradovima Novigrad i Umag, slovenskim općinama Koper, Izola, Piran i Ankaran.

Spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora podignut je 1981. godine, prema projektu kipara Aleksandra Rukavine koji je i autor mozaika, a restauratorske radove na mozaiku odradila je firma MozaikArt iz Rijeke, čiji je vlasnik Matko Kezele. Prethodno je, Toni Šaina, djelatnik

Hrvatskog restauratorskog zavoda, Odsjeka za zidne slike i mozaike, proveo arhivsko-povjesna istraživanja i izradio osnovnu dokumentaciju o stanju mozaika.

Jedno srce

Prisutnima se obratio predsjednik regionalne organizacije ANPI-a za Trst i Muggiu Fabio Vallon, kao i gradonačelnik Kopra Aleš Bržan.

- Iako u Istri žive tri naroda i govore tri jezika, imamo jedno srce i gajimo istu vrijednost,

“ Spomenik u Plovaniji je simbol našeg zajedničkog povjesnog naslijeđa, zajedničke kulture, a i zajedničke budućnosti

Fabrizio Vižintin,
gradonačelnik Buja

isklesanu u stoljećima zajedničkog života. Očuvali smo je prije svega zaslugom boraca protiv fašističkog i nacističkog nasilja, poručio je Bržan.

Govoreći o pripojenju Istre Hrvatskoj, ravnatelj Povijesnog i pomorskog muzeja Istre Gracijano Keša, istaknuo je, između ostalog, da vojna pobjeda i oslobođenje nisu Istri odmah donijeli sjedinjenje s Hrvatskom. Nastupilo je razdoblje diplomatskih borbi i pregovora zbog spornih teritorijalnih pitanja između Italije i Jugoslavije, podjela na Zonu A i Zonu B, a zatim STT. Pregovori će tek dijelom završiti Pariškim mirovnim ugovorom 10. veljače 1947. godine. Iako će do rješenja pitanja Slobodnog teritorija Trsta proći još sedam godina, može se reći da je s Pariškim mirovnim ugovorom 1947. godine zaokružen put istarskog antifašističkog pokreta – od suprotstavljanja fašističkom teroru 1920-ih i 30-ih godina, preko narodnooslobodilačke borbe, osnivanja prvih oblikova narodne vlasti, oslobođenja od okupatora, do konačnog, međunarodnopravno potvrđenog, sjedinjenja Istre s Hrvatskom. Time su oživotvoreni ideali Pazinskih odluka iz 1943. godine.

Svečanost u Bujama započela je pjesmom »Marš istarske brigade« u izvedbi zajedničkog zbora »Korona« iz Umaga i »Lavanda« iz Novigrada. Marijetka Popovski, pjevačica iz Izole, izvela je splet tradicionalnih revolucionarnih pjesama te u efektnoj završnici sa zborovima otpjevala »Bella ciao«.

Ante Milos, Fabrizio Vižintin, Aleš Bržan, Neš Sinožić, Claudio Stocovaz i Jessica Acquavita

Svečanost je održana u Pučkom otvorenom učilištu u Bujama